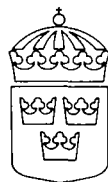

Bostadsutskottets betänkande

1986/87:5

om besvärsförfarandet enligt byggnadsstadgan
(1959:612) med anledning av nya förvaltningslagen
(1986:223)

BoU
1986/87:5

Sammanfattning

I betänkandet tar bostadsutskottet ett initiativ till ändring av besvärreglerna i 71 § 1 mom. byggnadsstadgan så att – med avvikelse från nya förvaltningslagens motsvarande regler – ordningen för ingivande av besvär över byggnadsnämndens beslut m. m. kommer att förbli den som gäller nu och som även skall gälla enligt den nya plan- och bygglagen.

Utskottet

Den 1 januari 1987 träder enligt riksdagens beslut den nya förvaltningslagen (1986:223) i kraft. Lagen gäller förvaltningsmyndigheternas handläggning av ärenden m. m. Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen, gäller den bestämmelsen.

Beträffande överklagande av beslut innehåller förvaltningslagen några nyheter i förhållande till den hittills gällande ordningen. Skrivelsen med överklagandet skall ges in till den myndighet som har meddelat beslutet (23 § andra stycket första meningen). Det är också denna myndighet som prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, skall samma myndighet avvisa den. Skrivelsen skall dock inte avvisas, om förseningen beror på att myndigheten har lämnat klaganden en felaktig underrättelse om hur man överklagar. Inte heller skall skrivelsen avvisas, om den inom överklagandetiden har kommit in till den myndighet som skall pröva överklagandet. I ett sådant fall skall denna myndighet vidarebefordra skrivelsen till den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet och samtidigt lämna uppgift om vilken dag skrivelsen kom in till den högre instansen (24 §). Om beslutsmyndigheten inte avvisar skrivelsen, skall myndigheten överlämna skrivelsen och övriga handlingar i ärendet till den myndighet som skall pröva överklagandet (25 §). – Motsvarande ordning skall även tillämpas av förvaltningsdomstolarna (7 § förvaltningsprocesslagen i lydelse enligt SFS 1986:224).

Den hittills gällande ordningen enligt den nuvarande förvaltningslagen (1971:290) innebär sammanfattningsvis att överklagandet, besvärshandlingen, tillställs den förvaltningsmyndighet eller förvaltningsdomstol som har att pröva besvären. Besvär som inte anförts i rätt tid tas inte upp till prövning, såvida inte förseningen beror på en felaktig underrättelse om hur överklagande skall ske eller besvären kommer in i rätt tid till den myndighet som

meddelat det överklagade beslutet. Denna ordning tillämpas bl. a. på besvär över beslut av byggnadsnämnd enligt 71 § 1 mom. byggnadsstadgan (1959:612), BS.

Den 1 juli 1987 skall enligt riksdagens beslut den nya plan- och bygglagen, PBL, träda i kraft. I 13 kap. 2 § PBL anges vilka beslut enligt PBL av kommunfullmäktige och kommunala nämnder som får överklagas genom besvär hos länsstyrelsen. I 13 kap. 3 § föreskrivs att dessa beslut överklagas genom att en besvärshandling ges in till länsstyrelsen. Besvär som inte har anförts i rätt tid får inte tas upp till prövning, såvida inte förseningen beror på en felaktig besvärshänvisning eller besvären kommit in i rätt tid till kommunen. I PBL behålls alltså den ordning som gäller enligt den nuvarande förvaltningslagen såvitt avser överklagande av kommunala beslut. När det däremot gäller överklagande av länsstyrelsens beslut hos regeringen eller hos kammarrätten finns det inga från förvaltningslagen, eller den däremot svarande regeln i 7 § förvaltningsprocesslagen, avvikande föreskrifter i PBL. Sådana överklaganden skall alltså ges in till länsstyrelsen, som prövar om de kommit in i rätt tid innan handlingarna vidarebefordras till överinstansen.

Skälet till att PBL innehåller från nya förvaltningslagen avvikande regler i fråga om besvär över kommunens beslut är att en anpassning till de nya principerna skulle medföra att kommunfullmäktige skulle behöva pröva om besvär över dess beslut kommit in i rätt tid. En sådan ordning skulle vara främmande i förhållande till kommunfullmäktiges hittillsvarande uppgifter. Frågan hänger dessutom samman med frågan om en anpassning av reglerna om ingivande av kommunalbesvär enligt kommunallagen till förvaltningslagens nya regler. Den senare frågan är föremål för överväganden i regeringskansliet. På bostadsutskottets förslag har riksdagen beslutat att som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anført om behovet av vidare överväganden rörande en anpassning av PBL:s besvärsordning till nya förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen (BoU 1986/87:1 s. 126).

När nya förvaltningslagen träder i kraft den 1 januari 1987 kommer sålunda – om inte något mellankommande beslut fattas av riksdagen – ordningen för ingivande av besvär över byggnadsnämndens beslut att ändras. Det innebär alltså att en skrivelse med överklagande av t. ex. byggnadslovsbeslut skall ges in till byggnadsnämnden och att det är nämnden som har att pröva om besvären skall avvisas. När därefter PBL träder i kraft den 1 juli 1987 kommer ordningen åter att ändras, denna gång tillbaka till den ordning som nu gäller. Detta är enligt bostadsutskottets mening otillfredsställande. Att byta system under en halvårsperiod skulle kunna leda till förvirring hos allmänheten och oreda även hos kommunerna. Systembytet framstår också som omotiverat mot bakgrund av att ytterligare överväganden skall göras rörande frågan om ingivande av besvär över kommunala beslut enligt PBL. Bostadsutskottet anser därför att det finns goda skäl för att den rådande ordningen skall fortsätta att gälla tills PBL träder i kraft och de tillkommande övervägandena redovisats för riksdagen.

I följdlagstiftningsarbetet till den nya förvaltningslagen (prop. 1986/87:39, KU 11) har det inte varit aktuellt att ta upp den här behandlade frågan. Bostadsutskottet tar därför ett eget initiativ för att frågan skall få en lösning.

En lösning, som står i god överensstämmelse med förvaltningslagens

grundprincip att avvikande bestämmelser har sin plats i resp. specialförfattning, nås genom att till 71 § 1 mom. BS fogas bestämmelser som, med avvikelse från förvaltningslagens regler, innebär att den nuvarande ordningen i princip fortsätter att gälla. Den nya regeln i BS bör dock vara anpassad både till PBL:s motsvarande regler och till nya förvaltningslagens regler i vad dessa i övrigt avser handläggning av ärenden. I PBL särregleras nämligen bara vissa handläggningsfrågor. Nya förvaltningslagens bestämmelser i övrigt, inkl. de nyheter som finns där i fråga om möjlighet till omprövning av beslut m. m., bör i tillämpliga delar få genomslag både i fråga om handläggningen av ärenden enligt BS och därefter enligt PBL. Enligt 17 kap. 1 § PBL upphävs den 1 juli 1987, med de begränsningar som följer av samma kapitel, bl. a. BS. Av 17 kap. 25 § PBL framgår att bl. a. förfarandet i ärenden enligt byggnadslagen och BS skall följa äldre bestämmelser, om byggnadsnämnden har avgjort ärendet före nämnda dag. Någon särskild övergångsregel eller något nytt riksdagsbeslut fordras alltså inte beträffande en komplettering av 71 § 1 mom. BS. Utskottet föreslår därför riksdagen att göra ett tillägg till 71 § 1 mom. första stycket BS, med den innebörd som beskrivits ovan och den lydelse som framgår av hemställan.

I nya förvaltningslagen har termen besvär bytts ut mot överklagande. I PBL behålls däremot benämningen besvär. Även i 71 § 2 mom. BS, som inte berörs i detta sammanhang, används denna term. Mot den bakgrunden bör också det här förordade tillägget till 71 § 1 mom. BS utformas med användande av orden besvär resp. besvärshandling. I övrigt bör tillägget formuleras så att det ansluter till nya förvaltningslagens utformning. För tydlighets skull bör tillägget innehålla en erinran om att besvärstiden är tre veckor från delgivning av beslutet, trots att bestämmelsen i denna del inte innebär någon avvikelse från förvaltningslagen.

Beträffande ordningen för ingivande av besvär över länsstyrelsernas beslut i ärenden enligt BS kommer nya förvaltningslagens regler att få tillämpning. Detsamma kommer att gälla enligt förvaltningsprocesslagen beträffande besvär över kammarrätternas domar. Sådana beslut överklagas alltså genom att besvärshandlingen ges in till den instans som meddelat det överklagade beslutet. Som redan konstaterats innehåller PBL i detta hänseende ingen specialreglering i förhållande till de nya principerna. Någon olägenhet av att dessa slår igenom redan den 1 januari 1987 och alltså innan PBL träder i kraft uppkommer därför inte.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen antar följande

Förslag till
Lag om ändring i byggnadsstadgan (1959:612)

BoU 1986/87:5

Härigenom föreskrivs att 71 § 1 mom. byggnadsstadgan (1959:612)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Byggnadsnämndens beslut enligt byggnadslagen (1947:385) eller denna stadga får överklagas genom besvär hos länsstyrelsen.

Föreslagen lydelse

71 § 1 mom.

Byggnadsnämndens beslut enligt byggnadslagen (1947:385) eller denna stadga får överklagas genom besvär hos länsstyrelsen. *Besvärshandlingen skall inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet inges till länsstyrelsen, som prövar om besvären anförts i rätt tid. Har besvären anförts för sent, skall länsstyrelsen avvisa dem, om inte förseningen beror på att byggnadsnämnden här lämnat klaganden en felaktig underrättelse om hur man överklagar. Besvären skall inte heller avvisas, om besvärshandlingen inom besvärstiden har kommit in till byggnadsnämnden. I detta fall skall byggnadsnämnden vidarebefordra besvärshandlingen till länsstyrelsen och samtidigt lämna uppgift om vilken dag besvärshandlingen kom in till nämnden. Om besvären inte avvisas, skall länsstyrelsen infordra handlingarna i ärendet från byggnadsnämnden.*

Ett beslut av byggnadsnämnden att vägra medgivande till avvikelse från fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan får dock inte överklagas. I 149 § byggnadslagen finns föreskrifter om att särskild klagan inte får föras över nämndens beslut i vissa ärenden rörande stadsplan, byggnadsplan eller tomtindelning.

Om någon annan myndighet än byggnadsnämnden har fått i uppdrag att pröva nedan angivna ärenden, skall vad som föreskrivs om överklagande i första stycket tillämpas på den myndighetens beslut i sådana ärenden. De ärenden som avses är följande:

1. Ärenden om ställande av säkerhet enligt 38 § byggnadslagen för fullgörande av fastighetsägares skyldighet att anordna utfartsväg eller avlopp eller att betala bidrag till gatukostnader.

2. Ärenden enligt 60 § samma lag om betalningsvillkor för gatukostnadsersättning m. m.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987.

¹ Stadgan omtryckt 1981:873.

Stockholm den 2 december 1986

BoU 1986/87:5

På bostadsutskottets vägnar

Kjell A. Mattsson

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Oskar Lindkvist (s), Maj-Lis Landberg (s), Rolf Dahlberg (m), Magnus Persson (s), Erling Bager (fp), Per Olof Håkansson (s), Knut Billing (m), Margareta Palmqvist (s), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m), Rune Evensson (s), Birgitta Hambræus (c), Tore Claeson (vpk) och Britta Sundin (s).

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...